Screening for tyk- og endetarmskræft

Hvert år rammes ca. 5.000 danskere af tyk- og endetarmskræft. Screening for tarmkræft tilbydes til alle tilsyneladende raske personer i alderen 50-74 år hvert 2. år, med formål at kunne påvise tarmkræft eller forstadier herpå. Screening kan hjælpe til at opdage sygdommen i et tidligere stadie og nedsætte din risiko for at dø af tyk- og endetarmskræft.

Hvis 10.000 bliver screenet vil der være tegn på blod i 677 af tilfældene, 179 vil få påvist polypper og 37 vil få påvist tarmkræft.

Sådan foregår en screening

En screening foregå ved en afføringsprøve. Du får tilsendt et prøvesæt med posten og skal herefter selv tage en afføringsprøve, som sendes til et laboratorium, hvor den undersøges for tegn på blod. Du får svar på prøven efter senest 14 dage. Hvis der er tegn på blod i afføringen, skal du have en kikkertundersøgelse. Inden kikkertundersøgelsen skal du udrense tarmen med afføringsmiddel. Undersøgelsen kan vise, om der er kræft eller

polypper, der kan udvikle sig til kræft.

Hvis din tyk- og endetarm findes helt normal ved en kikkertundersøgelse, vil din risiko for at udvikle kræft i dette område være meget lille. Der vil derfor gå 8 år før du tilbydes screening igen, for så vidt du er under 75 år.

Screening efter kræftbehandling

Hvis du har haft tyktarmskræft, vil du ved opfølgningsbesøget få foretaget en kikkertundersøgelse og blive undersøgt for, om der er opstået en ny polyp eller en ny kræftknude. Hvis ikke der bliver fundet noget ved undersøgelsen, vil du blive undersøgt igen hvert 5. år indtil du fylder 75 år. Risikoen for nye tilfælde er da lille. Hvis der bliver fundet en polyp eller knude, bliver den fjernet og du tilbydes opfølgning hvert 3. eller 5. år afhængig af polyptypen.

1 og 3 år efter du er blevet radikalt opereret (dvs. man har fået fjernet al sandsynlig kræft), vil du også blive kontrolleret for, om kræften har spredt sig til andre organer ved en CT-scanning af bughulen og brysthulen. Hvis der ikke findes tegn på kræft, skal du ikke have yderligere CT-scanninger.

Taksigelse

Informationen i denne pjece er tilpasset information fra Kræftens Bekæmpelse (Screening for tarmkræft: https://www.cancer.dk/forebyg/screening /screening-tarmkraeft/saadan-foregaarundersogelsen/

Opfølgning efter tyktarmskræft:

https://www.cancer.dk/tyktarmskraeft-coloncancer

/kontrol-tyktarmskraeft Sundhedsstyrelsen (Tilbud om undersøgelse for kræft i tyk- og endetarm: https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2016/Tarmkr%C3%A6ftscreening/Pjece--Tarmkr%C3%A6ftscreening.ashx Danish colorectal cancer Group https://dccg.dk/wp-content/uploads/2017/08/2014_screening.pdf